

redactionele bijdragen

40 Regelgeving voorkoming verontreiniging van de zee door schadelijke bultvloeistoffen

De regelgeving ter voorkoming van verontreiniging van de zee door vloeibare bulkchemicaliën is herzien. De datum van inwerking-treding is 1 januari 2007.

Marja C. Tiemens-Idzinga

Een herindeling van de bultvloeistoffen naar schadelijkheid conform het Globally Harmonised System (GHS) en het terugdringen van de maximaal toegestane lozingshoeveelheden zijn de zwaartepunten in de herziening van de internationale regelgeving ter voorkoming van de verontreiniging van de zee door vloeibare bulkchemicaliën. De huidige regelgeving van Annex II van het MARPOL 73/78 Verdrag van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) vertoont na 19 jaar 'ouderdomsverschijnselen', terwijl duidelijk is dat de zee helaas nog steeds wordt vervuild.

Binnen de IMO is het MARPOL 73/78-verdrag ontwikkeld, met als doel het compleet uitbannen van opzettelijke (operationele) lozingen en het minimaliseren van lozingen als gevolg van ongevallen. Omdat iedere bron van verontreiniging om een eigen specifieke aanpak vraagt – olie vraagt immers om een andere behande-

ling dan vuilnis – heeft dit Verdrag meerdere bijlagen, de zogenaamde Annexen.

Eén van die bijlagen is Annex II, waarin de regelgeving is opgenomen die moet leiden tot het voorkomen van verontreiniging van de zee door met schepen in bulk vervoerde schadelijke vloeistoffen. Kort gezegd: regelgeving voor het voorkomen van verontreiniging door vloeibare bulkchemicaliën.

Om een veelgehoord misverstand uit de weg te ruimen hierbij de aanvulling dat bijvoorbeeld eetbare oliën ook binnen de regelgeving van Annex II vallen, al worden deze producten niet direct onder de noemer 'vloeibare chemicaliën' geschaard. Want wat voor de mens niet direct schadelijk hoeft te zijn, kan dat voor het mariene milieu wel zijn. Zoals boven al is aangegeven gaat het in Annex II om milieuschadelijke bultvloeistoffen, ook al spreken we dus doorgaans over chemicaliën.

Olieslachtoffer als gevolg van een lozing van eetbare olie

Een stukje geschiedenis

Dit jaar, op 6 april 2006, vierden we de 19^e verjaardag van Annex II. Deze Annex werd

ontwikkeld met de best beschikbare kennis van die tijd op zowel wetenschappelijk als technisch gebied. Maar het is ook een Annex die ruim 200 bladzijden met voorschriften bevat die vaak naar elkaar verwijzen, en waarvan de naleefbaarheid en op sommige onderdelen de handhaafbaarheid zorgen baart.

Het lijkt er dus sterk op dat Annex II 'ouderdomsverschijnselen' vertoont, vooral op het terrein van de indeling van bulkvloeistoffen naar schadelijkheid en op het terrein van uitlostechnieken. De huidige wijze van indelen in vijf categorieën strookt niet langer met de hedendaagse inzichten, en de ervaringen bij het zo volledig mogelijk uitlossen tezamen met nieuwe technische mogelijkheden bewijzen dat een herziening van Annex II terecht is.

Aan het begin van het proces van de herziening is in Nederland een projectgroep in het leven geroepen met het doel om Annex II op een zo optimaal mogelijke wijze aan te passen aan de huidige tijd, waarmee alle spelers voorlopig meerdere jaren vooruit kunnen. Want, zo was en is de redenatie, Annex II wijzigen simpelweg om iets te wijzigen is niet de juiste weg. De juiste weg is om met de voorgestelde wijzigingen Annex II af te stemmen op de huidige stand van de wetenschap en de techniek. Om iedere invalshoek te belichten is bij het samenstellen van de genoemde projectgroep gekozen voor een zo breed mogelijke vertegenwoordiging. Het resultaat van de projectgroep is het rapport NO Nonsense with NOxious liquid substances. Dit rapport is de basis geweest voor het door Nederland in IMO uitgedragen beleid met als zwaartepunt de herindeling van bulkvloeistoffen en het terugdringen van toe-

gestane lozingshoeveelheden. Kort gezegd: van meer bulkvloeistoffen minder in het mariene milieu.

Het eindresultaat

Als eerste is gewerkt aan een tekstuele wijziging, inclusief vereenvoudiging van de huidige voorschriften. Om hieraan invulling te geven is een IMO-correspondentiegroep in het leven geroepen. Deze correspondentiegroep moest de huidige tekst van Annex II en de bijbehorende Standards for Procedures and Arrangements, die indertijd zijn ontwikkeld om Annex II werkbaar te maken, samenvoegen. Daarbij zijn de maatregelen verwijderd waaraan een inmiddels verlopen tijdslimiet was verbonden.

Het eindresultaat bestaat uit één boekwerk, ingedeeld in 8 hoofdstukken met in totaal 18 artikelen en 7 aanhangsels. Een aanzienlijke vereenvoudiging ten opzichte van de huidige Annex II.

Inhoudelijk spitste de discussie zich toe op de technische ontwikkelingen en de herindeling van alle bulkvloeistoffen in een zo beperkt mogelijk aantal categorieën.

De eerste discussie leverde het resultaat op dat de toegestane resthoeveelheid per tank en bijbehorende leidingen voor schepen gebouwd na 1 januari 2007 is vastgesteld op 75 liter. Voor bestaande schepen is de link gelegd met de huidige criteria. Besloten is dat voor nieuwe schepen de tolerantie van 50 liter vervalft. Een tolerantie die nog wel van toepassing blijft op bestaande schepen (aangegeven met een * in onderstaand schema).

Schematisch ziet het er als volgt uit:

Cat	New ships	IBC Code	BCH Code	Other ships
X	75 liter + prewash	100 liter* + prewash	prewash	No transport
Y	75 liter	100 liter*	300 liter*	No transport
Z	75 liter	300 liter*	900 liter*	new ships: 75 liter existing ships: zover mogelijk leeglossen
OS	geen limiet	geen limiet	geen limiet	geen limiet

Vanaf 1 januari 2007 is dit niet langer toegestaan

Ten aanzien van de indeling in categorieën was de Nederlandse (NO, NO, NO) insteek in eerste instantie dat alle bulkvloeistoffen die onder het huidige systeem zijn ingedeeld in vijf categorieën, uiteindelijk kunnen worden ingedeeld in twee categorieën. In het prille begin van de onderhandelingen werd echter al snel duidelijk dat een derde categorie noodzakelijk werd geacht. Op het laatste moment werd ook de vierde categorie weer opgevoerd: namelijk een categorie zonder kwalitatieve of kwantitatieve lozingsnormen. Vooral Japan was een sterk voorstander van deze vierde categorie, en om te voorkomen dat de hele revisie niet van de grond zou komen is uiteindelijk schoorvoetend ingestemd met deze vierde categorie, onder de voorwaarde dat geen van de parameters waarop een bulkvloeistof wordt geëvalueerd een waarde van groter dan of vergelijkbaar met nul zou hebben. Op deze manier is een systeem ontwikkeld met alle bulkvloeistoffen ingedeeld in categorie X, Y, Z of 'other substances'.

Omdat alle bulkvloeistoffen opnieuw moeten worden ingedeeld op basis van het GHS zijn aanvullende gegevens nodig ten opzichte van het huidige bestand. Besloten is dat alle bulkvloeistoffen waarvoor die aanvullende gegevens ontbreken niet zullen worden opgenomen in de herziene regelgeving. Dit heeft tot gevolg dat niet alle bulkvloeistoffen die in de huidige IBC Code worden genoemd ook zijn terug te vinden in de aangepaste IBC Code die eveneens op 1 januari 2007 van kracht wordt. Een punt van zorg werd geuit toen bekend werd dat de eetbare oliën na evaluatie onder het GHS zouden uitkomen in categorie Y en scheepstype 2. Uitgedragen werd dat dit zou kunnen leiden tot een mogelijk tekort aan vervoerscapaciteit over zee. Om deze mogelijke zorg weg te nemen is in de herziene Annex II voorschrift 4.1.3 opgenomen waarin staat dat bepaalde eetbare oliën die gekenmerkt zijn met een voetnoot 'k' in de IBC Code ook mogen worden vervoerd op een chemicaliëntanker van type 3 die voldoet aan **alle** voorschriften van de IBC Code voor een scheepstype 3 met

Type of concern	Action to be taken in relation to existing certificate	Action to be taken in relation to certificate under the revised MARPOL Annex II
Certificate valid until after 1 January 2007		Issue a certificate under the revised MARPOL Annex II starting as from 1 January 2007 with an identical expiry date as the existing certificate.
Renewal survey on or after 1 July 2006	Extend the validity of the existing certificate to 1 January 2007	Issue a new certificate under the revised MARPOL Annex II with an expiry date of 5 years from the survey date
Change of flag on or after 1 July 2006	replace the coversheet of the current certificate with an extension of the validity to 1 January 2007	Issue a new certificate under the revised MARPOL Annex II with an expiry date of 5 years from the survey date
Delivery of a new vessel (e.g. 1 July 2006)	Issue a short term certificate under the current MARPOL Annex II valid until 1 January 2007	Issue a full term certificate valid for 5 years after the initial survey

als extra voorwaarde dat de dubbele bodem en dubbele huid voldoen aan de voorschriften als aangegeven in voorschrift 4.1.3. Als extra wordt daarbij aangegeven dat voorschriften 4.1.1 en 4.1.2 (deze betreffen een mogelijkheid tot uitstellen van verzwaarde voorschriften) niet van toepassing zijn op eetbare oliën.

Openstaande acties

Om per 1 januari 2007 te voldoen aan de herziene Annex II moeten alle betreffende schepen per die datum zijn voorzien van een Procedures and Arrangements Manual en een

Certificaat van Geschiktheid onder de herziene Annex II. Om de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden is in IMO bovenstaand schema ontwikkeld:

Mocht u naar aanleiding van dit artikel over de herziening van Annex II van MARPOL 73/78 nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Marja C. Tiemens-Idzinga van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat Generaal Transport en Luchtvaart (marja.tiemens@minvenw.nl).